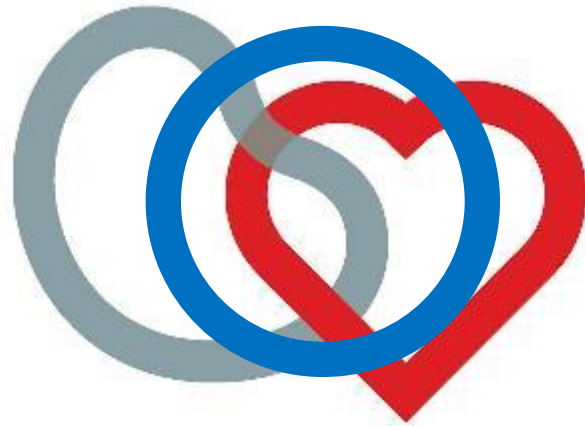

Type 2 Diabetes Mellitus & Chronische Nierschade

SGLT2-remmers, GLP1-RA en Finerenon: de één, de ander of een combinatie?

Erik Serné

Disclosures

(potentiële) belangenverstrengeling	Geen
Voor bijeenkomst mogelijk relevante relaties met bedrijven	NVT
• Sponsoring of onderzoeksgeld • Honorarium of andere (financiële) vergoeding • Aandeelhouder • Andere relatie, namelijk ...	• ZonMW (2x) • NVT • NVT • NVT

Diabetes Mellitus Type 2

Beroerte
Blindheid

Hartinfarct
Hartfalen

Nierschade
Nierfalen

Neuropathie
Perifeer vaatlijden
Amputatie

Reductie in diabetes complicaties

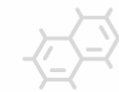
Glucose
regulatie

Bloeddruk
regulatie

Lipiden
regulatie

Middelen
met
cardiorenale
voordelen

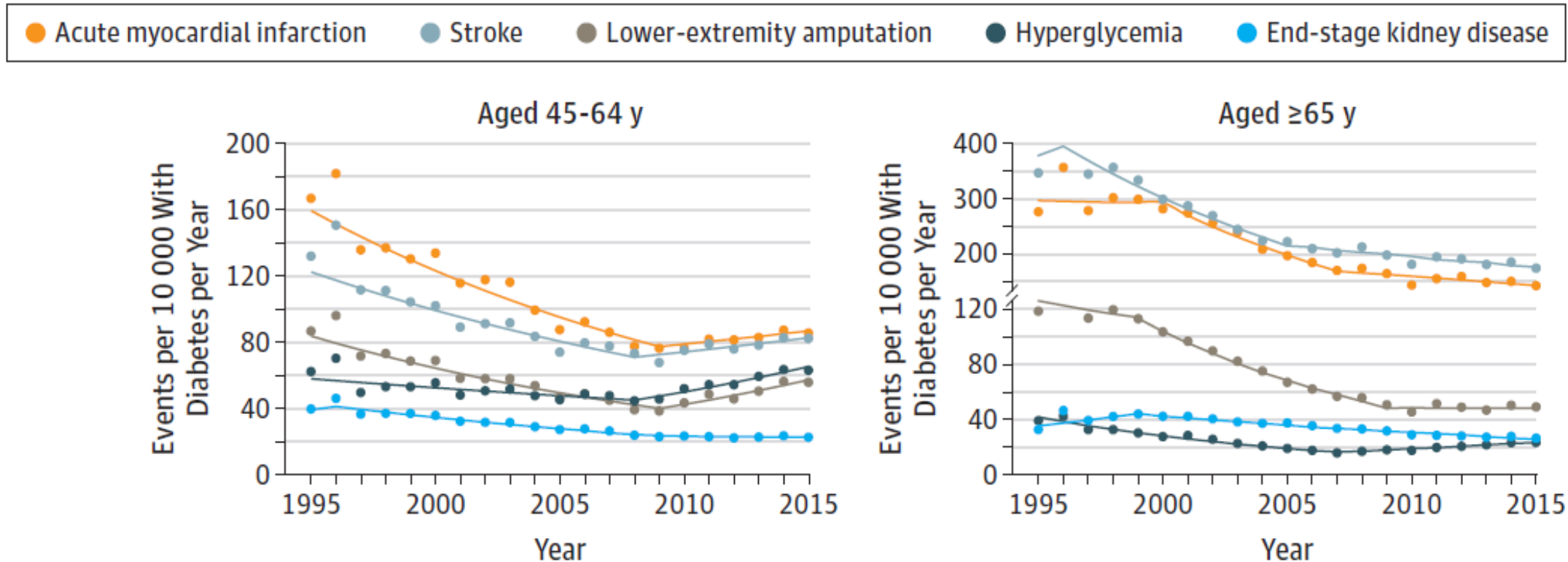

Life style modificatie & diabetes educatie

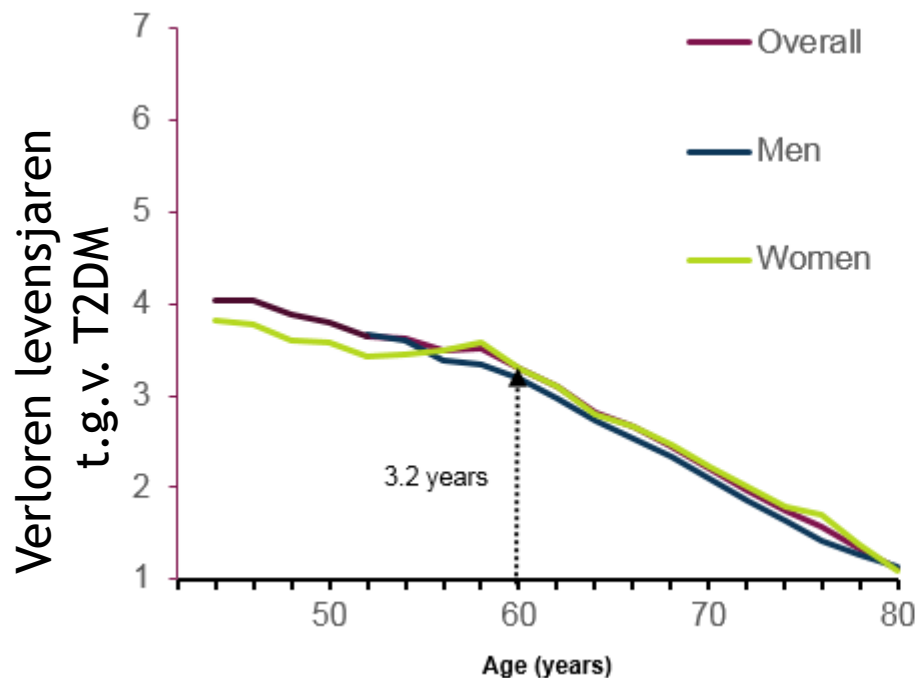
CVRM succesvol

Maar...stabilisatie diabetescomplicaties

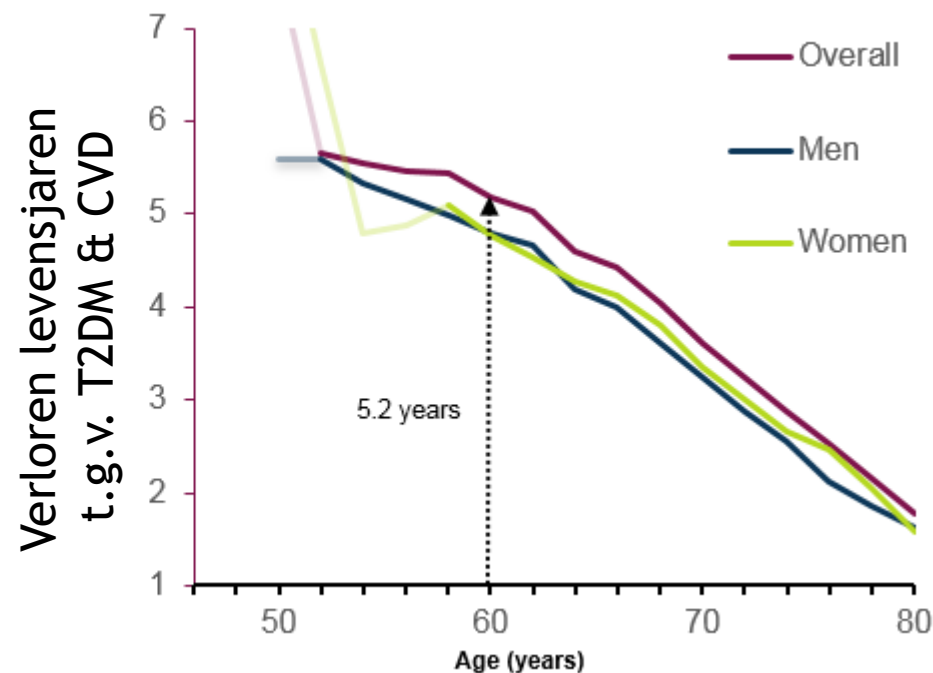

Diabetes in Nederland

Verloren levensjaren PHARMO database 2018

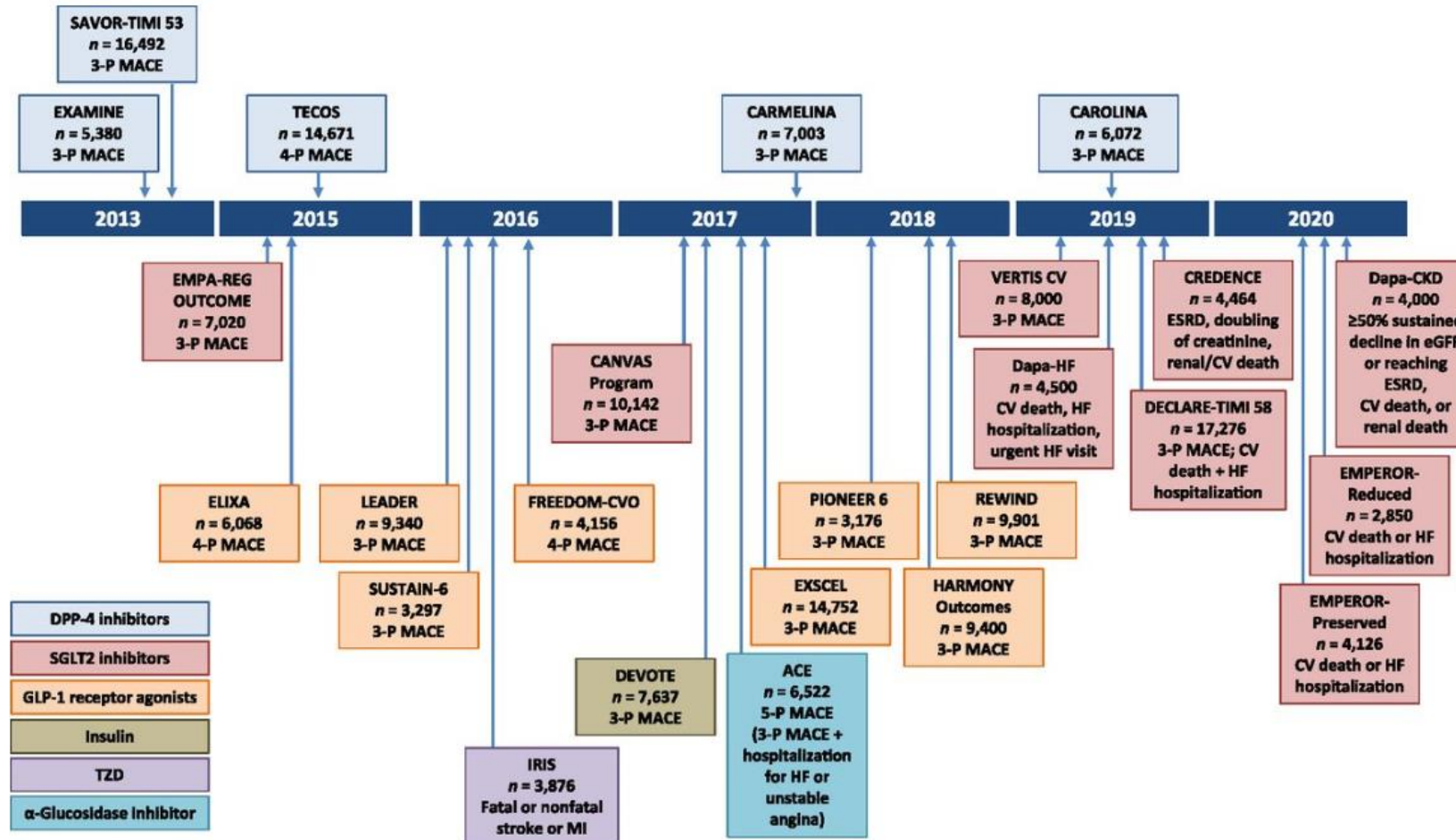

Gemiddeld zal een 60-jaar-oud individu met diabetes, zonder hart- en vaatziekten **3,2** jaar eerder overlijden vergeleken met iemand zonder diabetes

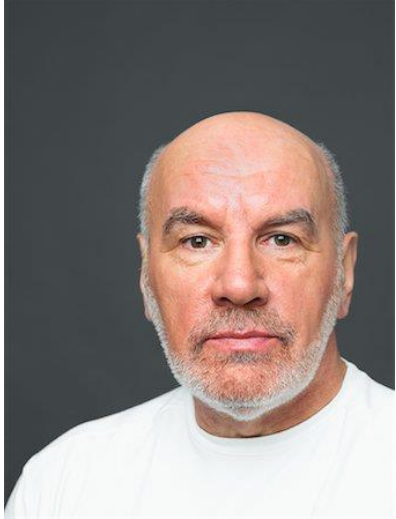

Gemiddeld zal een 60-jaar-oud individu met diabetes, met hart- en vaatziekten **5,2** jaar eerder overlijden vergeleken met iemand zonder diabetes

Cardiovasculaire uitkomst studies nieuwe geneesmiddelen (CVOTs)

Dhr. Janssen

- 64 jaar
- Type 2 diabetes, diabetesduur 12 jaar
- Achtergrond diabetische retinopathie
- Microalbuminurie genormaliseerd bij Lisinopril gebruik
- Hartinfarct, 2 jaar geleden
- Metformine 1000 mg 2dd, gliclazide 80 mg 3dd, Lisinopril 20 mg, Rosuvastatine 20 mg, acetylsalicylzuur 80 mg
- Hba1c 8.7 % (64 mmol/mol)
- LDL-cholesterol 1.8 mmol/l
- eGFR 79 ml/min/1,73 m²
- Albumine-Creatinine ratio < 3 mg/mmol Kreat
- Bloeddruk 135/77 mmHg
- BMI 32,0 kg/m²

CVOTs

Persisterend hoog risico ondanks CVRM in placebogroep

CVRM

- Syst RR 135
 - >80% ACE/ARB
- LDL-Cholesterol < 2,5
 - 77% statine
- Hba1c 8.2%
 - >75% metformine
 - >40% SU
 - >45% insuline
- BMI > 30
- eGFR 76, ACR <3

Residual Risk MACE

- 1-year MACE: **4.5%**

*MACE: niet-fataal hartinfarct, niet-fatale beroerte, sterfte aan hart- en vaatziekten

Dhr. De Vries

- 62 jaar
- Type 2 diabetes, diabetesduur 15 jaar
- Achtergrond diabetische retinopathie
- Hypertensie
- Metformine 1000 mg 2dd, gliclazide 80 mg 3dd, NPH insuline 22 E, Lisinopril/HCT 20/12,5 mg, Simvastatine 40 mg
- Hba1c 8.3 % (64 mmol/mol)
- LDL-cholesterol 2.5 mmol/l
- eGFR 50 ml/min/1,73 m²
- Albumine-Creatinine ratio 90 mg/mmol Kreat
- Bloeddruk 136/78 mmHg
- BMI 31,0 kg/m²

CVOTs

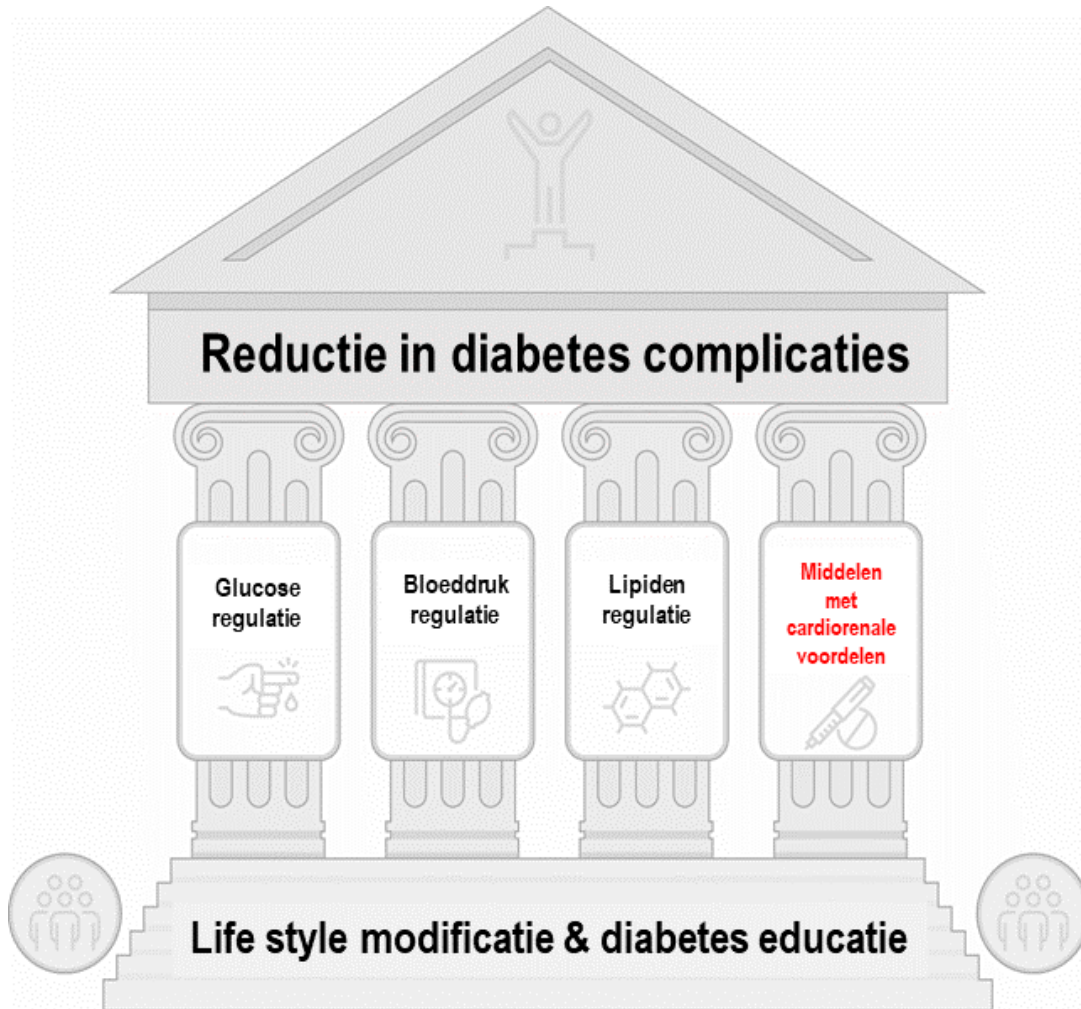
Persisterend hoog risico ondanks CVRM in placebogroep

CVRM

- Syst RR 136
 - 100% ACE/ARB
- LDL-Cholesterol < 2,5
 - 65% statine
- Hba1c 8.2%
 - 57% metformine
 - 29% SU
 - 65% insuline
- BMI > 30
- eGFR 55, ACR >30

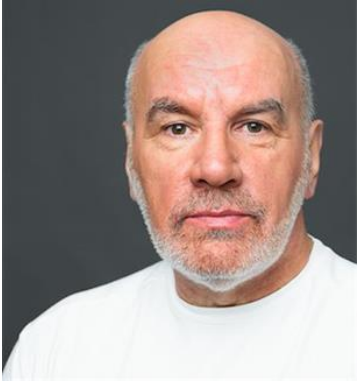
Residual Risk

- 1-year MACE: **6.1%**
- 1-year ESRD/renal death: **1.8%**

- SGLT2-remmers
- GLP1-RA

Absolute winst Dhr. Janssen

Eerder aangetoonde hart- en vaatziekten

Among a 1000 people

	Usual care	SGLT 2-I	GLP-1 RA
All Cause Mortality 5 years	120 per 1000	16 fewer	13 fewer
	certainty →	⊙⊙⊙⊙	⊙⊙⊙⊙
Cardiovascular mortality 5 years	79 per 1000	13 fewer	9 fewer
	certainty →	⊙⊙⊙⊙	⊙⊙⊙⊙
Non fatal myocardial infarction 5 years	108 per 1000	13 fewer	8 fewer
	certainty →	⊙⊙⊙⊙	⊙⊙⊙⊙
Non fatal stroke 5 years	108 per 1000	1 more	16 fewer
	certainty →	⊙⊙⊙⊙	⊙⊙⊙⊙
End stage kidney disease 5 years	20 per 1000	6 fewer	4 fewer
	certainty →	⊙⊙⊙⊙	⊙⊙⊙⊙
Heart failure 5 years	80 per 1000	23 fewer	5 fewer
	certainty →	⊙⊙⊙⊙	⊙⊙⊙⊙

Absolute winst

Dhr. Huisman: the double whammy

Eerder aangetoonde hart- en vaatziekten
& Chronische nierschade

Among a 1000 people

	Usual care	SGLT 2-I	GLP-1 RA
All Cause Mortality 5 years	265 per 1000	30 fewer	24 fewer
	certainty →	⊙⊙⊙⊙	⊙⊙⊙⊙
Cardiovascular mortality 5 years	175 per 1000	25 fewer	18 fewer
	certainty →	⊙⊙⊙⊙	⊙⊙⊙⊙
Non fatal myocardial infarction 5 years	190 per 1000	21 fewer	13 fewer
	certainty →	⊙⊙⊙⊙	⊙⊙⊙⊙
Non fatal stroke 5 years	190 per 1000	2 more	25 fewer
	certainty →	⊙⊙⊙⊙	⊙⊙⊙⊙
End stage kidney disease 5 years	148 per 1000	40 fewer	29 fewer
	certainty →	⊙⊙⊙⊙	⊙⊙⊙⊙
Heart failure 5 years	235 per 1000	60 fewer	13 fewer
	certainty →	⊙⊙⊙⊙	⊙⊙⊙⊙

Herziene richtlijn 2021

Farmacotherapie van zeer hoogrisicopatiënten met diabetes mellitus type 2

Patiënten met eerder doorgemaakte hart- en vaatziekten

- Acut coronair syndroom
- Angina pectoris
- Coronaire revascularisatie
- TIA of beroerte
- Symptomatische aorta-iliofemorale atherosclerose
- Aorta-aneurysma
- Claudicatio intermittens of perifere revascularisatie
- Bij beeldvorming aangetoonde atherosclerotische stenose of ischemie

Patiënten met chronische nierschade

Stadierung van CNS obv GFR en Albuminurie versus prognose				Albuminurie categorieën		
				Beschrijving en range		
				A1	A2	A3
De KDIGO classificatie				Normaal	Matig verhoogd	Ernstig verhoogd
				<30 mg/g <3 mg/mmol	30-299 mg/g 3-29 mg/mmol	≥300 mg/g ≥30 mg/mmol
GFR categorieën Beschrijving en range (mL/min/1.73m ²)	G1	Normaal of hoog	>90			
	G2	Mild afgenomen	60-89			
	G3a	Mild tot matig afgenomen	45-59			
	G3b	Matig tot ernstig afgenomen	30-44			
	G4	Ernstig afgenomen	15-29			
	G5	Nierfalen	<15			

Geen CNS (88%)

Mild verhoogd risico (9,2%)

Matig verhoogd risico (2,0%)

Sterk verhoogd risico (<1%)

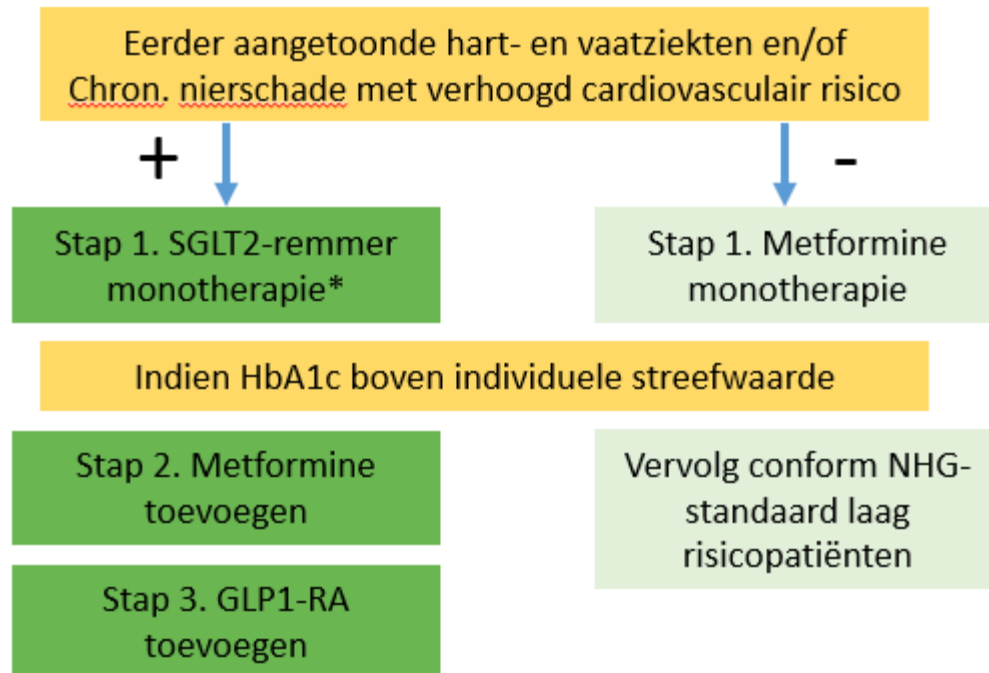
Patiënten met eerder doorgemaakte hart- en vaatziekten & Chronische nierschade

Patiënten met hartfalen en EF < 40%

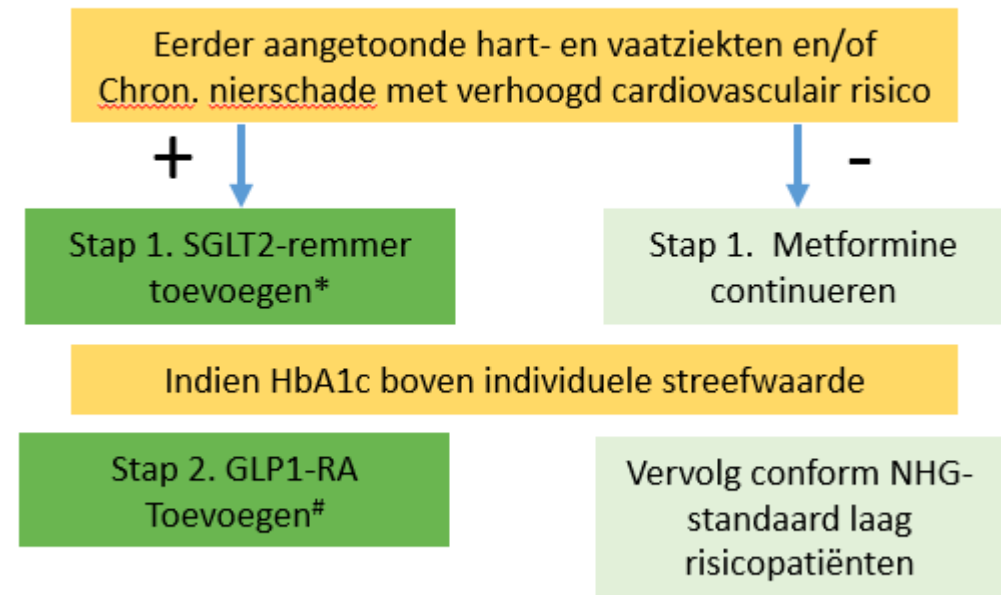
Stappenplan

A. Patiënt gebruikt nog GEEN glucoseverlagende therapie

B. Patiënt gebruikt al WEL glucoseverlagende therapie

Voeg een GLP1-receptoragonist toe bij contra-indicatie SGLT2-remmer

*Bij de zeer hoog risicopatiënten vervalt het criterium BMI > 30 kg/m²

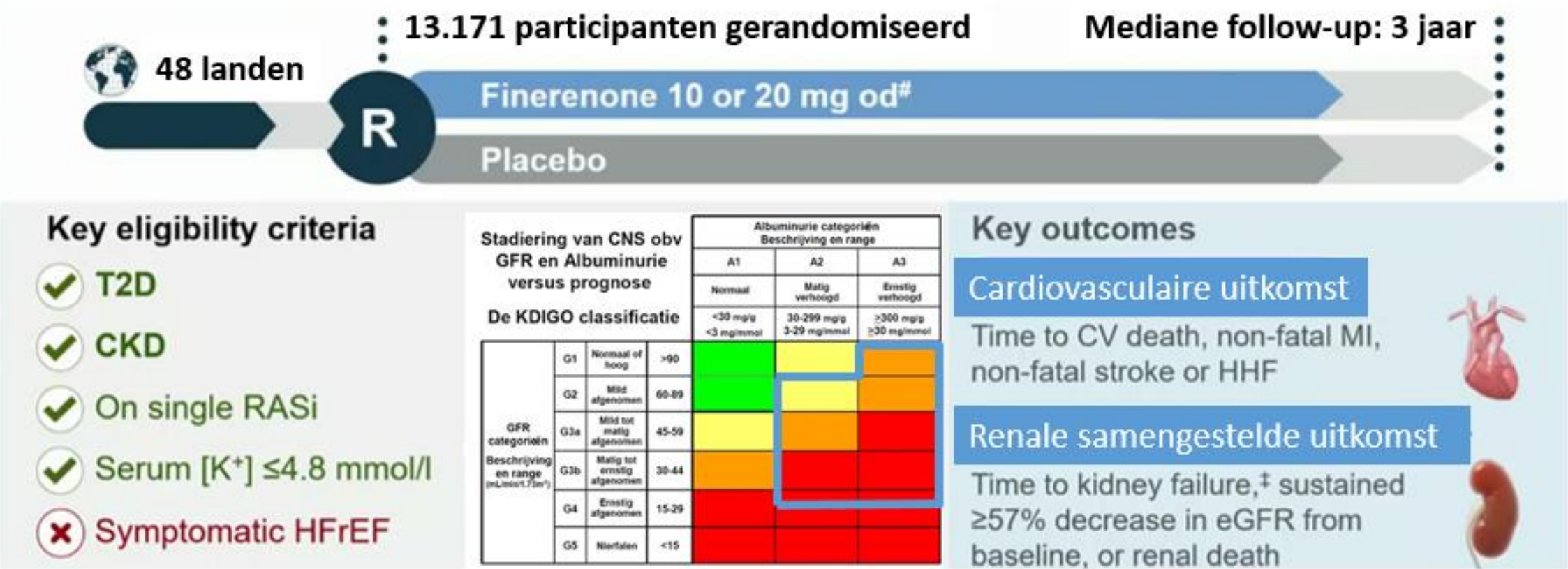

Mineralocorticoid receptor antagonisten

	Spironolactone	Eplerenone	Finerenone
Chemistry	Steroidal		Non – steroidal, Dihydropyridine
Distribution	Higher concentrations in renal tissue in comparison to cardiac tissue.		Distributed relatively equally between the heart and the kidney.
Mineralocorticoid receptor	24	990	18
Glucocorticoid receptor	2400	22,000	>10,000
Androgen receptor	77	21,200	>10,000
Progesterone receptor	740	31,200	>10,000

*lagere waarden: sterkere remming

Finerenon, T2DM & CNS: FIDELITY gepoolde analyse

Key eligibility criteria

- ✓ **T2D**
- ✓ **CKD**
- ✓ **On single RASi**
- ✓ **Serum [K⁺] ≤4.8 mmol/l**
- ✗ **Symptomatic HFrEF**

Stadierung van CNS obv GFR en Albuminurie versus prognose

De KDIGO classificatie

			Albuminurie categorieën		
			A1	A2	A3
			Normaal	Matig verhoogd	Ernstig verhoogd
			<30 mg/g <3 mg/mmool	30-299 mg/g 3-29 mg/mmool	≥300 mg/g ≥30 mg/mmool
GFR categorieën Beschrijving en range (mL/min/1.73m ²)	G1	Normaal of hoog	>90		
	G2	Mild afgenomen	60-89		
	G3a	Mild tot matig afgenomen	45-59		
	G3b	Matig tot ernstig afgenomen	30-44		
	G4	Ernstig afgenomen	15-29		
G5	Niertalen	<15			

Key outcomes

Cardiovasculaire uitkomst
Time to CV death, non-fatal MI, non-fatal stroke or HHF

Renale samengestelde uitkomst
Time to kidney failure,[‡] sustained ≥57% decrease in eGFR from baseline, or renal death

CVRM optimaal op baseline

Characteristic	Total (N=13,026)
Age, years	64.8
Male, %	69.8
Duration of T2D, years	15.4
HbA1c, %	7.7
SBP/DBP, mmHg	137/76
History of CV disease, n (%)	5935 (45.6)
History of HF, n (%)	1007 (7.7)
Serum [K ⁺], mmol/l	4.4

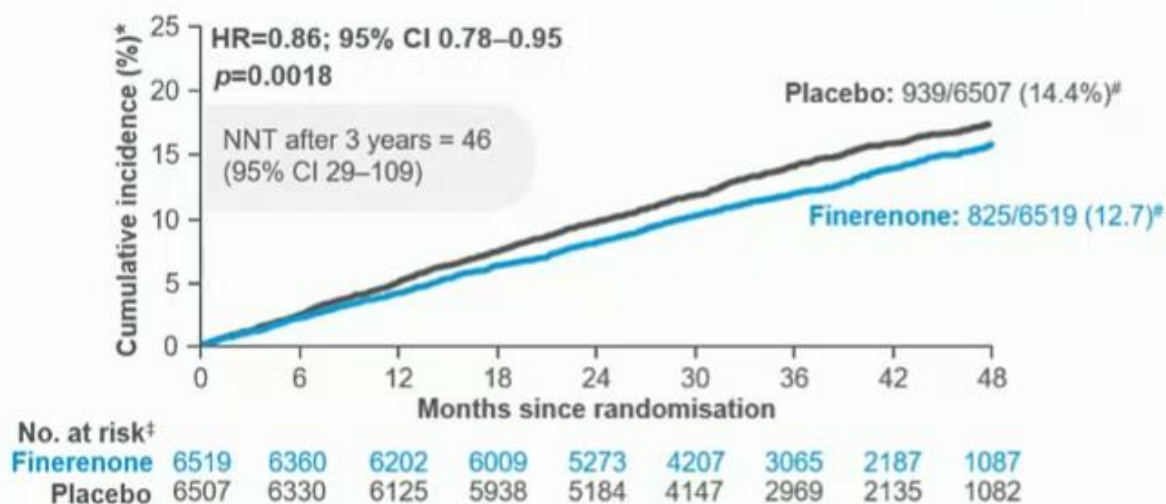
Medications, n (%)	Total (N=13,026)
CV medications	
RASis	13,003 (100)
Statins	9399 (72.2)
Beta blockers	6504 (49.9)
Calcium antagonists	7358 (56.5)
Diuretics	6710 (51.5)
Glucose-lowering therapies	12,720 (97.7)
Metformin	7557 (58.0)
Insulin	7630 (58.6)
GLP-1RAs	944 (7.2)
SGLT-2is	877 (6.7)

Cardiovasculaire uitkomst

Time to CV death, nonfatal MI, nonfatal stroke, or HHF

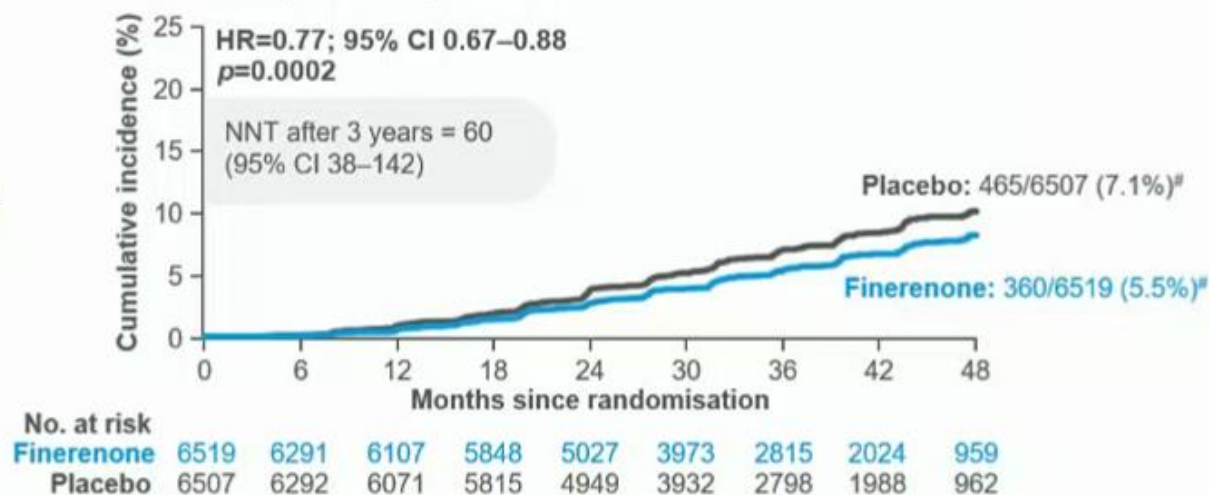
14%

reduced risk of CV morbidity and mortality versus placebo

Renale samengestelde uitkomst

Time to kidney failure,* sustained $\geq 57\%$ decrease in eGFR from baseline, or kidney-related death

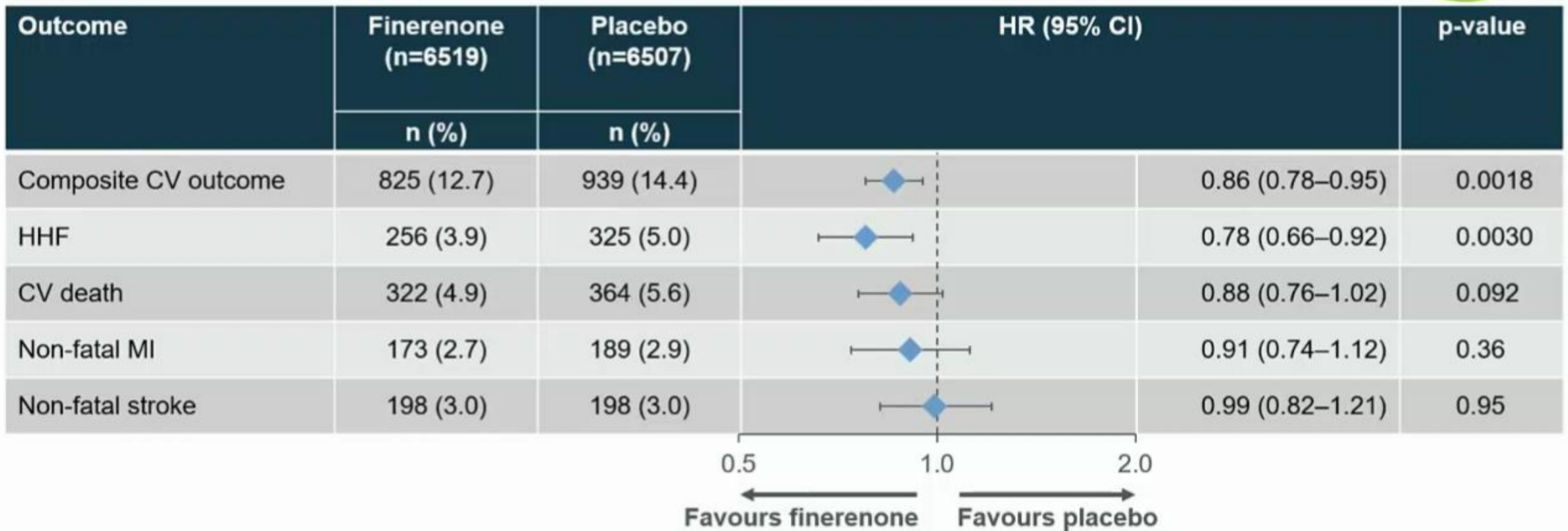

23%

reduced risk of CKD progression[§] versus placebo

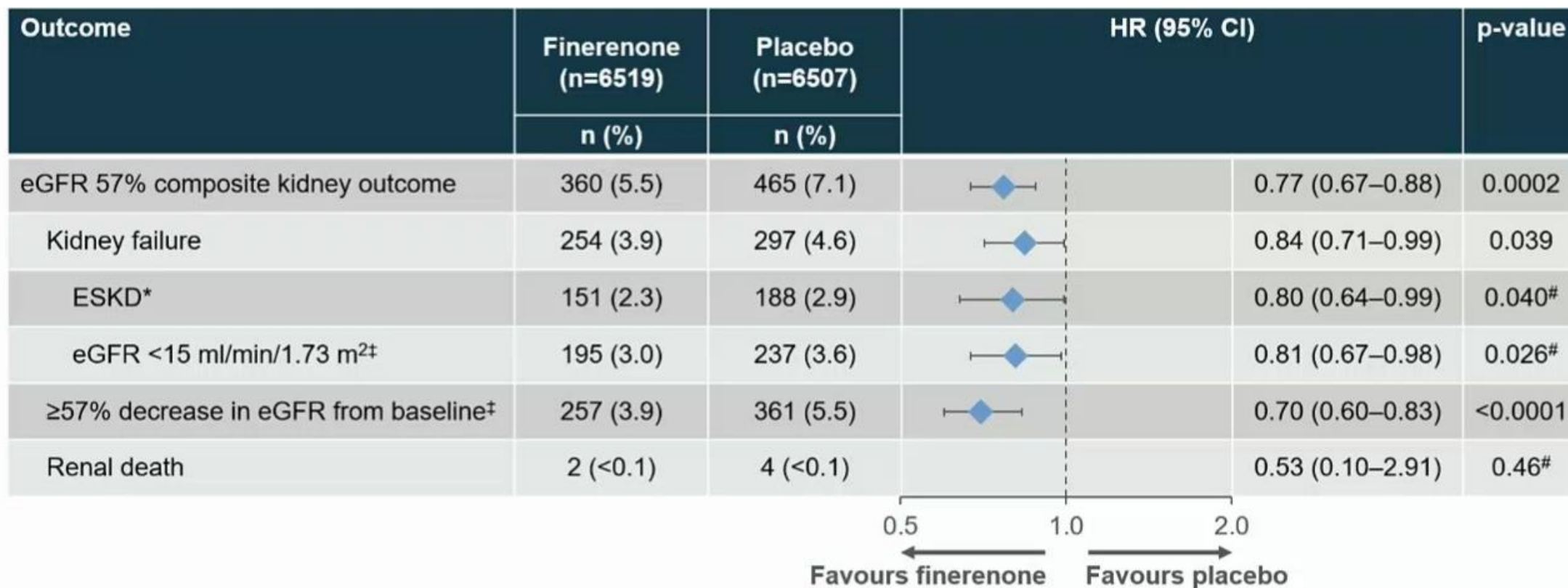

Cardiovasculaire voordeel gedreven door hospitalisatie voor hartfalen en enigszins sterfte door hart- en vaatziekten

Renale voordeel gedreven door alle niet fatale uitkomsten

Zorginstituut Nederland

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Postbus 20350
2500 EJ 'S-GRAVENHAGE

2022012185

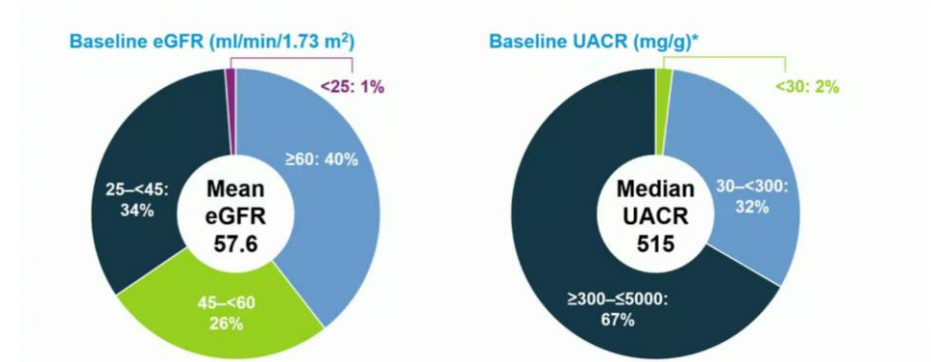
Datum 4 april 2022
Betreft GVS-advies finerenon (Kerendia®)

Zorginstituut Nederland
Zorg
Geneesmiddelen
Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl
T +31 (0)20 797 85 55
Contactpersoon
mw. M.J.S. de Vries
T +31 (0)6 110 489 80

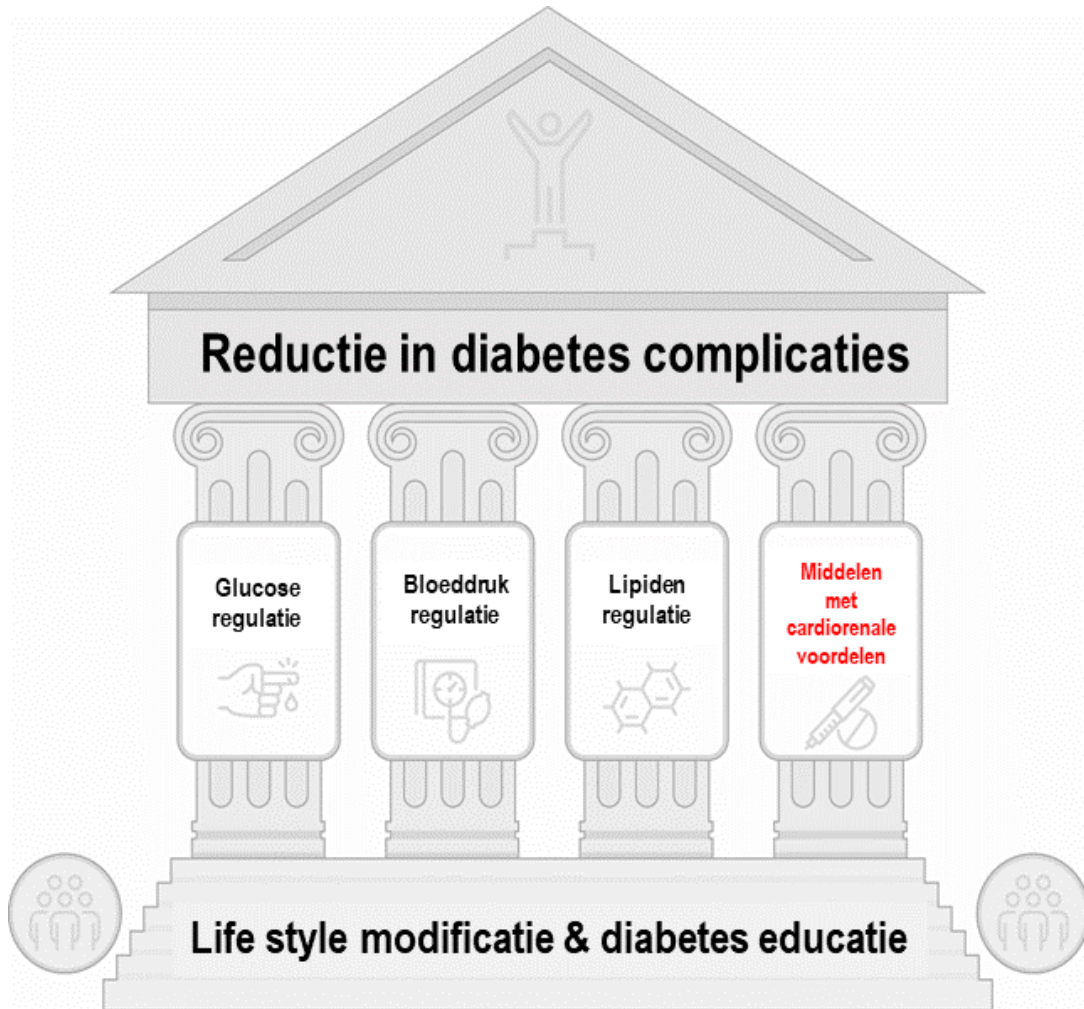
Onze referentie
2022012185

Geachte heer Kuipers,

40% had albuminurie met een normale nierfunctie
(eGFR ≥ 60 ml/min/1.73m²)

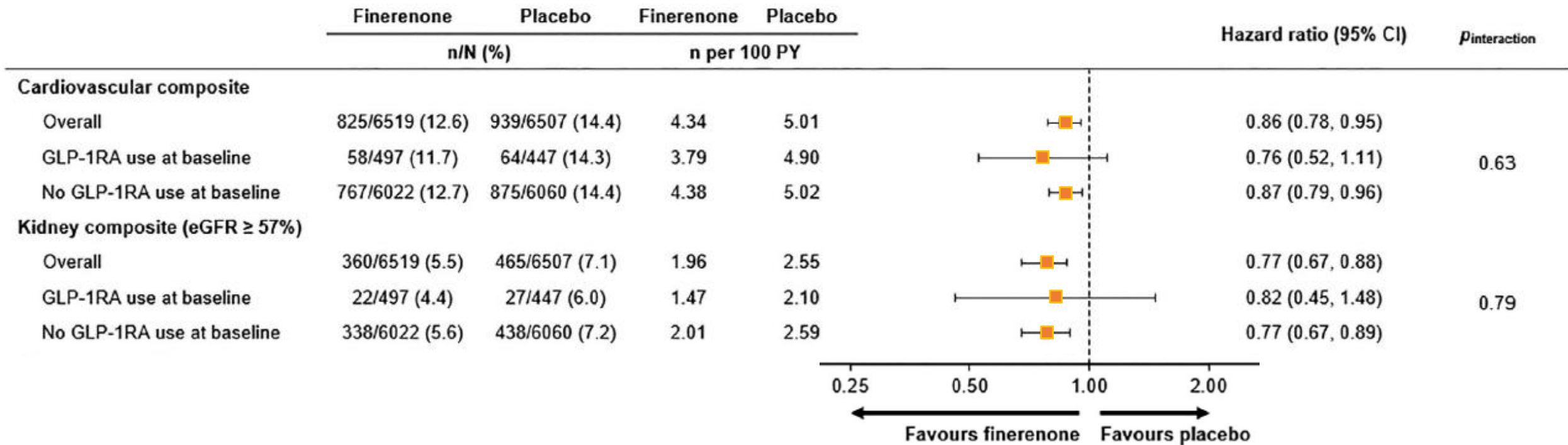
Ondergetekende heeft finerenon voorgeschreven aan een verzekerde			Kolom 1*	Kolom 2*
1	van 18 jaar of ouder	☐ JA, ga naar 2 ☐ NEE		XO
2	met diabetes mellitus type 2	☐ JA, ga naar 3 ☐ NEE		XO
3	en bij wie sprake is van chronische nierschade (CNS stadium 3 en 4 met albuminurie)	☐ JA ☐ NEE	33	XO

- SGLT2-remmers
- GLP1-RA
- Finerenon

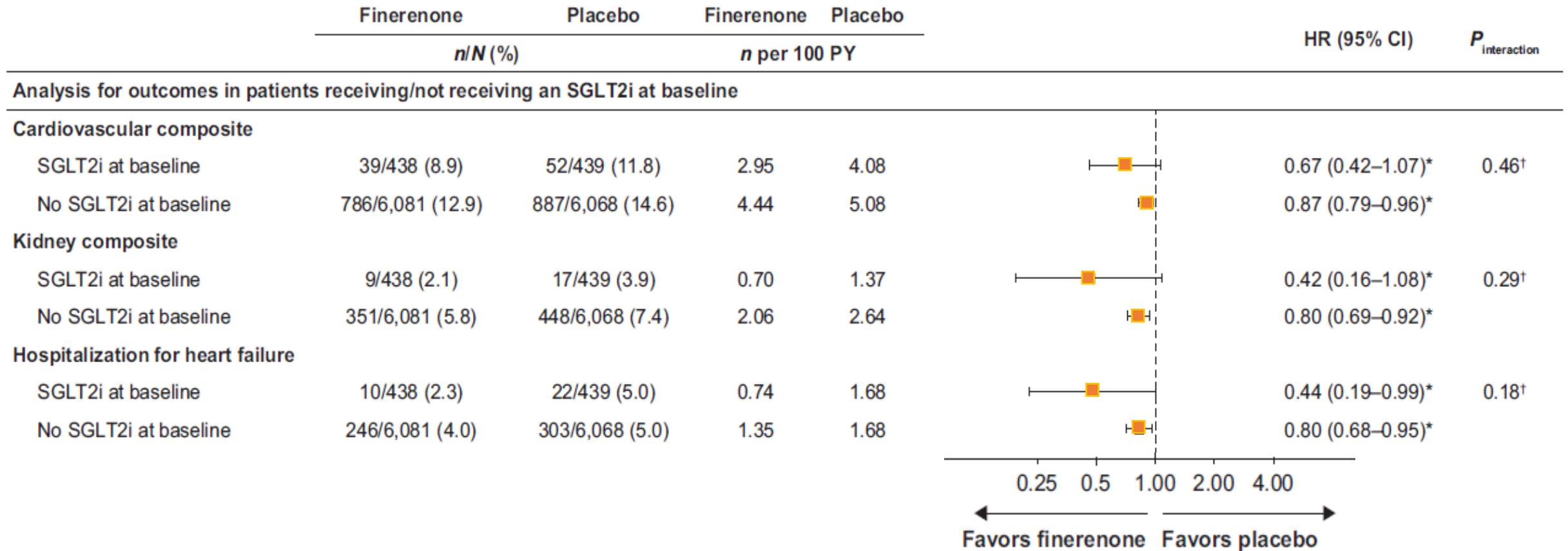

Finerenon reduceert het risico op cardiovasculaire en renale uitkomsten, onafhankelijk van GLP1-RA gebruik

Finerenon reduceert het risico op cardiovasculaire en renale uitkomsten, onafhankelijk van SGLT2-remmer gebruik

Combinatie SGLT2-remmer & MRA/Finerenon beter?

MIRACLE¹

MIRACLE is a **phase II dose–response** study that aims to evaluate the efficacy and safety of an **MRA in combination with dapagliflozin** compared with **dapagliflozin alone** on **reducing UACR** in patients with **HF** (LVEF <60%) and **CKD** (eGFR ≥ 20 – ≤ 60 ml/min/1.73 m²)

Estimated
primary
completion:
June
2023

CONFIDENCE²

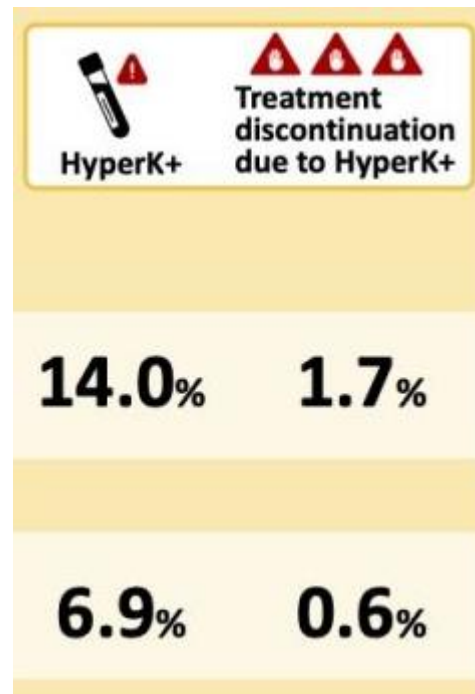
CONFIDENCE is a **phase II study** that aims to assess the effect of **combination of finerenone and empagliflozin** on **reducing UACR** compared with **empagliflozin alone** or **finerenone alone** in patients with **CKD and T2D** (eGFR 40–90 ml/min/1.73 m² and UACR ≥ 300 –<5000 mg/g)

Estimated
primary
completion:
December
2023

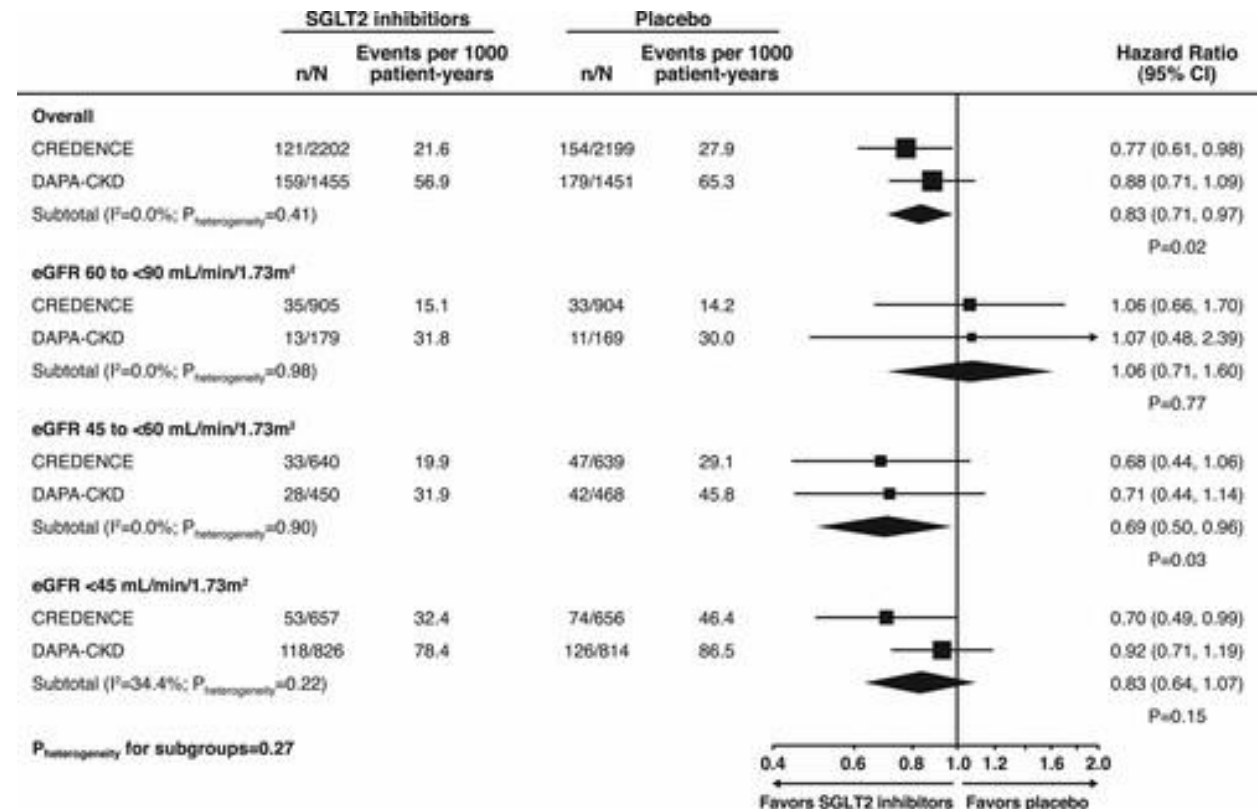

Combinatie SGLT2-remmer & Finerenon veiliger?

SGLT2-remmer vermindert hyperkaliëmie

Serious hyperkalemia
(central laboratory-determined serum potassium ≥ 6.0 mmol/L)

Hyperkaliëmie een probleem?

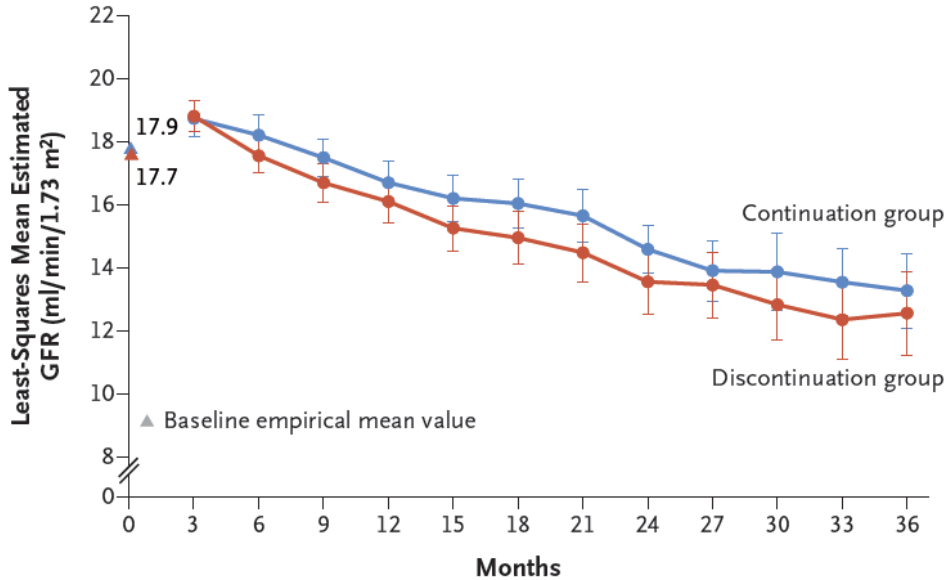

ORIGINAL ARTICLE

Renin–Angiotensin System Inhibition in Advanced Chronic Kidney Disease

Sunil Bhandari, Ph.D., Samir Mehta, M.Sc., Arif Khwaja, Ph.D., John G.F. Cleland, M.D., Natalie Ives, M.Sc., Elizabeth Brettell, B.Sc., Marie Chadburn, Ph.D., and Paul Cockwell, Ph.D., for the STOP ACEi Trial Investigators*

A Primary Outcome

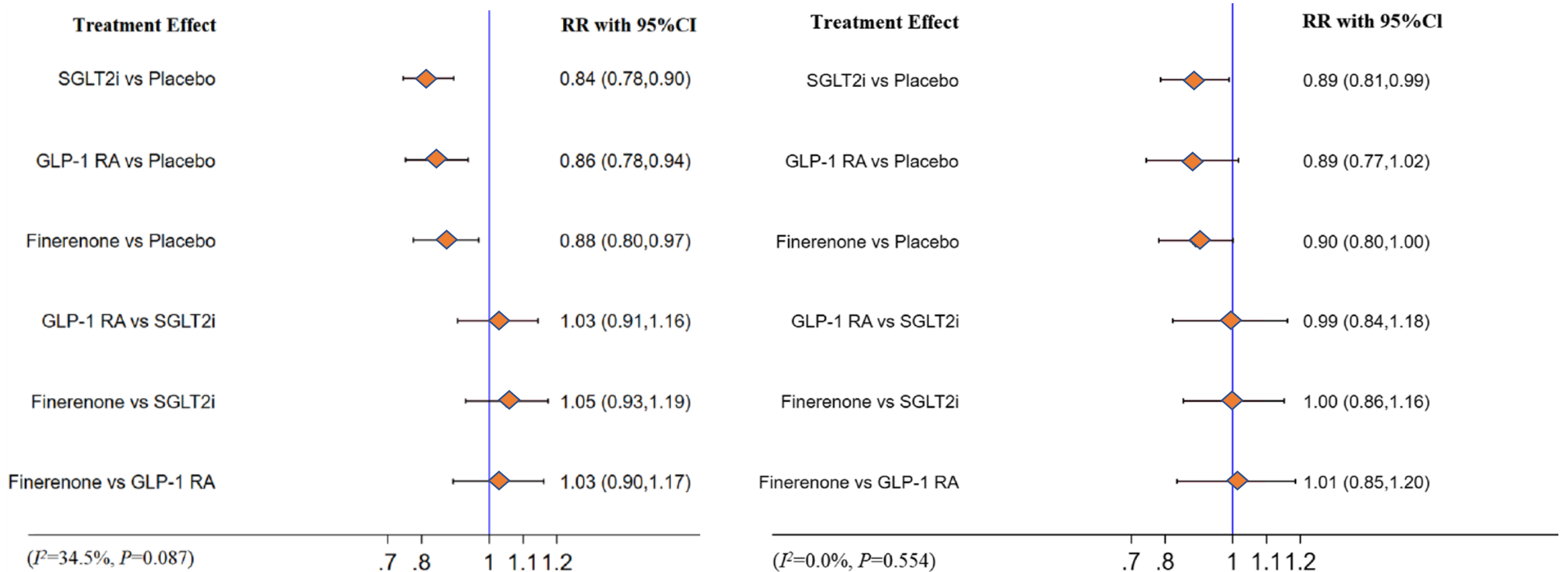
B Subgroup Analysis of the Primary Outcome at Yr 3

Subgroup	Discontinuation Group no. of patients	Continuation Group no. of patients	Mean Difference in Estimated GFR at 3 Yr (95% CI)
Diabetes			
Type 1	9	11	2.89 (–1.22 to 6.99)
Type 2	66	67	–0.24 (–3.33 to 2.84)
None	131	127	–1.36 (–3.57 to 0.84)

Advanced and progressive chronic kidney disease
(eGFR <30 ml per minute per 1.73 m2)

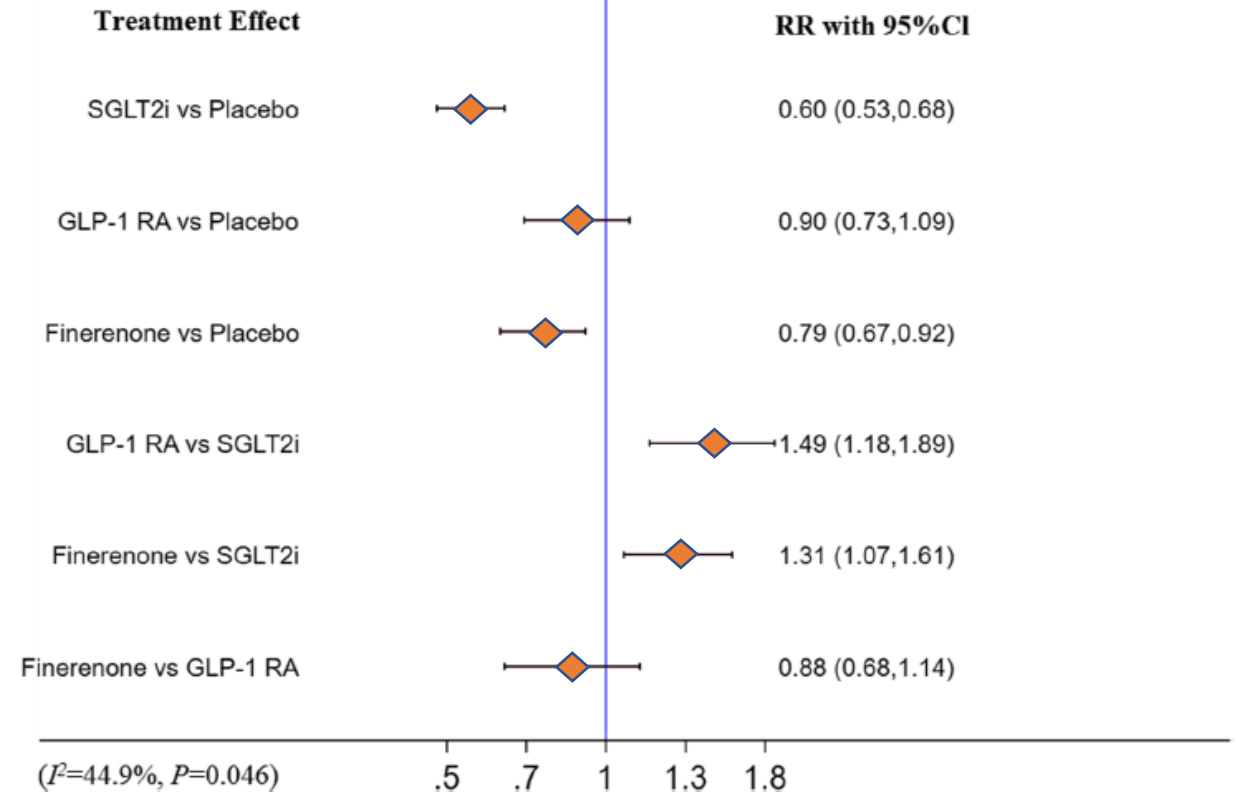
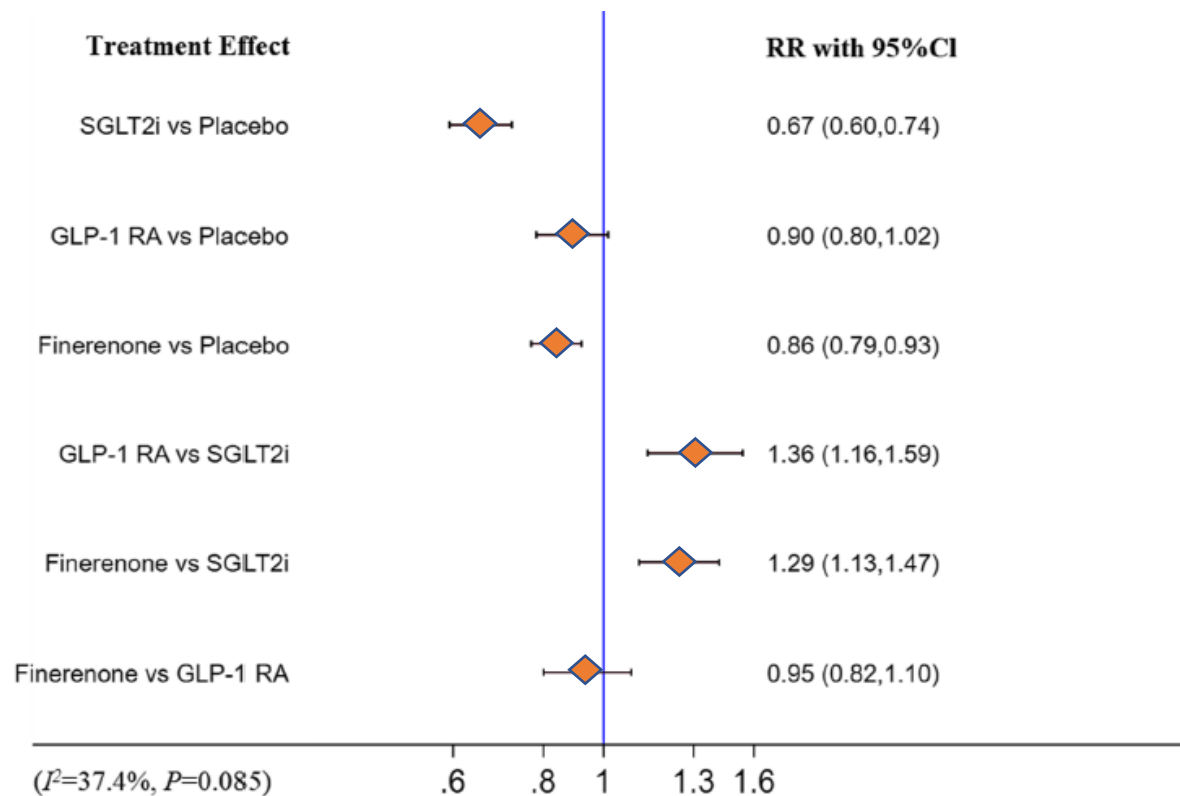

Vergelijkbaar in MACE & Totale Sterfte bij Patiënten met T2DM en Chronische Nierschade

SGLT2-remmer Beter in Voorkomen Renale Uitkomsten & Hospitalisatie voor Hartfalen bij Patiënten met T2DM en Chronische Nierschade

Conclusie KDIGO-guideline

Eerder aangetoonde hart- en vaatziekten en/of
Chron. nierschade met verhoogd cardiovasculair risico

